

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 25. — ŠTEV. 25.

NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 30, 1935. — SREDA, 30. JANUARJA 1935

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

PROTI PRIKLJUČITVI K SVETOVNEMU RAZSODIŠČU

OPOZICIJI SE JE PRIDRUŽILO
20 DEMOKRATOV; ZA PREDLOG
JE BILO 52, PROTI PA 36 GLASOV

Senator Robinson pravi, da je Rev. Coughlin s svojim govorom preprečil sprejem predloge. — Debata je trajala skoro tri tedne. — Koncesija, ki jo je dala vlada v zadnji uri; ni imela zaželjenega učinka. — Velik poraz za predsednika Roosevelta.

WASHINGTON, D. C., 29. januarja. — Senat je danes zavrnil resolucijo, naj se Združene države pridružijo svetovnemu razsodišču. Za priključitev je glasovalo dvainpetdeset, proti priključitvi pa šestintrideset senatorjev. Predlog ni torej dobil potrebne dvetretinske večine.

Izid glasovanja, ki se je vršilo po tri tedne trajajoči debati, je presenetil tako prijatelje kot nasprotnike svetovnega razsodišča.

Vlada je dala v zadnji uri nasprotnikom važno koncesijo, toda brez uspeha.

Demokratski voditelj senator Robinson iz Arkansasa je namreč rekel, da Združene države ne bodo predložile svetovnemu razsodišču nobenega spora s kako drugo državo, ne da bi se prej skušale njo pobotati. Ta predlog je bil odobren, toda na poznejše glasovanje ni imel nobenega vpliva.

— To je past, v katero nas skušajo ujeti, — je rekel senator Johnson iz Californije. Jaz sem proti priključitvi, pa naj ponudi vlada še take pridržke.

Pri glasovanju je bilo na vladni strani 43 demokratov in 9 republikancev; v opoziciji je bilo 20 demokratov, 14 republikancev, wisconsiniski progresivci LaFollette in laborit Shipstead iz Minnesote.

Po glasovanju je senator Robinson priznal, da bo vprašanje pristopa Amerike k svetovnemu razsodišču stopilo za nekaj časa v ozadje.

Demokratski voditelj v senatu pravi, da je bil predlog zato poražen, ker so izvedle izvenparlamentarne sile v zadnji uri močan pritisk na nekatero senatorje.

Posebno katoliški duhovnik Charles Coughlin je s svojimi govori, ki jih je imel po radio, močno vplival na senatorje iz srednjepozadnih držav. Coughlin je navajal silno drzne argumente. Po njegovem zadnjem govoru so dobili senatorji štirideset tisoč brzojavk iz vseh delov dežele.

V brzojavkah so jih rotili volivci, naj glasujejo proti predlogu.

V kongresu in v ameriški javnosti je bilo že dva najst let na dnevnem redu vprašanje priključitve Združenih držav svetovnemu razsodišču. Zdaj je menda stvar enkrat za vselej rešena.

Izid glasovanja so poslušalci na galerijah pozdravili z burnim ploskanjem. Istotako navdušeno je bil pozdravljen tudi medklic senatorja Huey Longa iz Louisiane, ki je sicer demokrat, pa se ne strinja s politikom predsednika Roosevelta.

— Ko je Robinson omenil "ščuvajoče govore po radio", je vzkliknil Long: — Ali morda mislite s tem svoj večerajšnji govor?

Senator Schall iz Minnesote je pripomnil, da tu tudi Mrs. Roosevelt govorila po radio in se zavzemala za priključitev Amerike k svetovnemu razsodišču.

— Mogoče misli Robinson govor predsednikov žene? — je rekel Schall.

Robinson si je nato privoščil Rev. Coughlina s besedami: —

— Rev. Coughlin zatrjuje, da so ljudje, ki se zavzemajo za svetovno razsodišče, plutokrati in mednarodni bankirji. To zveni kot da bi govoril senator iz Louisiane. V resnici se pa z našim predlogom strinjajo take organizacije kot je National Grange, skoro vse odvetniške zbornice dežele, cerkvene organizacije, meščanska društva, ženski klubi in Ame-

MacDonald izpostavljen ostrim napadom

UPOR PROTI
HUEY LONGOVI
DIKTATURI

Petrolejska družba je
snova'la njegov umor.
Državna milica strahuje Longove nasprotnike.

Baton Rouge, La., 29. jan. Medtem ko je senator Huey P. Long ponovil svojo trditve, da je Standard Oil Company snovala proti njemu morilno zaroto, skušajo nasprotniki Longove diktature za svojo stvar pridobiti novih pristašev. Državna milica obvladuje napeti položaj v Baton Rouge.

Ernest Bourgeois, voditelj Square Deal Association, ki skuša zlomiti Longovo moč v državi, se še vedno skriva. Njegova žena pa zatrjuje, da ve za njegovo sedanje bivališče.

Bourgeois je izginil, ko se je njegova revolucionarna "armada" podala državnim milicijam. Sedaj pa Bourgeois poskuša povečati vrsto svojih pristašev.

Long, ki se je v soboto vrnil v Washington, je v senatski zbornici ponovil svojo obdolžitev proti Standard Oil Company. Long trdi, da je zastopnik petrolejske družbe Fred C. O'Rourke objavil izjavo, v kateri mu je grozil s smrtjo.

V Baton Rouge se okoli vladne palače nahaja 7 stoletnih državne milice. Mesto je pod poveljstvom poročnika L. C. Cave-ja postavilo svoj glavni stan vojaške policije.

Long je rekel senatorjem, da ga hoče Standard Oil Company odstraniti, ker jo je obdolžil, da je kriva vojne med Paragvajem in Bolivijo.

KOMUNISTI OPUSTOSILI
KITAJSKO

Ningtu, Kitajska, 29. jan. — Skupina mednarodnih časniških poročevalcev je obiskala pokrajino, katero je general Čang Kaj-šek iztrgal iz rok komunistov, ki so skozi 7 let skušali ustanoviti v osrednji Kitajski sovjetsko republiko. Pokrajina jasno kaže posledice komunističnega gospodarstva: požgane vasi, porušeni templji, zapuščene kmetije. Doma so ostali stari mošnje in žene. Mladeniči so pred komunisti zbežali in se sedaj počasi vračajo.

Slavni Konfucijev tempel so komunisti rabili za usmrčenje svojih nasprotnikov. Zidovje kaže brez števila lukenj, katere

so napravile krogle iz pušk. Na nekem pokopališču leže raztresene glave in kosti ljudi, katere so komunisti postrelili.

riška Delavska Federacija. Detroiti duhovnik skuša vzbuditi videz, da so tudi veterani proti našemu predlogu. V resnici je pa leta 1929 Ameriška Legija sprejela resolucijo, v kateri priporoča pridružitve k svetovnemu razsodišču.

Na te besede je demokrat Russell iz Georgije pripomnil, da se je zadnja konvencija Legije izrekla proti razsodišču.

HAUPTMANN
PRIZNAVA LAŽI

Wilentz je bil proti Bruno Hauptmannu neizprosen. — "Nehajte to!" — je zaklical obtoženic.

Flemington, D. C., 29. jan. Bruno Richard Hauptmann je imel v ponedeljek hud dan. Generalni pravdnik David T. Wilentz je bil proti njemu neizprosen; neprestano skozi pet ur ga je bombardiral z vprašanji in mnogokrat ga je prisilil, da je moral priznati, da je pri prvem zaslišanju po aretaciji v Bronxu lagal. Hauptmann je včasih izgledal, kot pes, ki je bil zaloten, ko je raztrgal ovco.

Najbolj pa se je razburil Hauptmann, ko ga je Wilentz obdeloval z besedami:

"Vi ne bi povedali, pa če bi vas kdo ubil. Mislite, da ste velik mož? Zanašate se na svojo trdno voljo, kaj ne? Mislite, da vas bo vaša trdna volja in vaša velika pamet izvelkla iz tega blata?"

"Nehajte s tem! Nehajte s tem!" je zaklical Hauptmann.

Šerif Hovey P. Low, ki stoji vedno poleg Hauptmanna je stopil naprej, da bi Hauptmann prijel, ako bi bilo treba.

Wilentz se je nekoliko nagnil nazaj, nato pa zakričal, da je bilo mogoče njegov glas slišati izven dvorane:

"Laž! Laž! Laž!"

"Tu vi ste meni lagali", odvrne jezno Hauptmann.

"Kje?" vpraša Wilentz.

"Ravno tukaj v tej dvorani", ga zavrne Hauptmann.

Hauptmann je najbolj jezil Wilentza s svojimi odgovori, kokor: "Se ne spominjam. . . Ne morem reči, "da", ne "ne". In pri teh odgovorih se je pogosto zaničevalno smejal.

NOV INSULLOV PROCES

Chicago, Ill., 29. januarja. — Proti Samuelu Insullu se bo pričela nova sodnijska obravnava 19. februarja zaradi poverbe \$66,000 pri Middle West Utilities Company. Ko je to sodnik Cornelius J. Harrington oznanil, se Insull ni zmenil za sodnijsko postopanje ter je mirno govoril s svojimi odvetniki.

so napravile krogle iz pušk. Na nekem pokopališču leže raztresene glave in kosti ljudi, katere so komunisti postrelili.

OTVORITEV
SOVJETSKEGA
KONGRESA

Stalinova zunanja politika bo odobrena. — Rusija je mlad velikan, ki se more braniti.

Moskva, Rusija, 29. jan. — Predsednik Mihael Kalinin je otvoril sedmo zasedanje sovjetskega kongresa. Na podlagi razpoložena med delegati je mogoče sklepati, da bo kongres odobril Stalinovo zunanjo politiko, ki je Rusiji dala 10 let miru.

Predsednik ljudskih komisarijev Vjačeslav M. Molotov je sovjetsko unijo lslika kot mladega velikana, ki more pričakovati napada z vzhoda in zahoda, ki pa je kot vesel mlad velikan postal dovolj močan, da se brani.

Med drugim je rekel Molotov:

"Zgradili smo utrdbe na vzhodu in zahodu. So pa samo za obrambo, ker jih ne moremo premakniti v kako drugo deželo. Na pravili smo tudi velikanski napredek v gradnji tankov, aeroplanov, podmornic itd. Moč rdeče armade ne prestanto raste. Proračun za obrambo je zelo narasel. To je bilo storjeno na priporočilo Stalina in upam, da bosta odobrili delovanje stranke in vlade".

Kongres je odobril z glasnim vzklikom.

Kongres zboraže v nekdanji prestolni dvorani v Kremlju, ki pa je sedaj priprosta. Na vorniškem odru, kjer je nekdanji stal carski prestol, so sedeli Stalin, Litvinov in drugi sovjetski voditelji.

Molotov je pred delegati razvil celo politiko lanskega leta. Omenil je tu, kako je Stalinova vlada nastopila proti teroristom. Ni tudi pozabil omeniti delovanja "tujega konzula", kateremu je morala sovjetska vlada pokazati vrata.

Molotov je tudi primerjal industrijsko produkcijo v kapitalističnih državah z rusko produkcijo. Rekel je, da je produkcija v Združenih državah samo 33 odstotkov produkcije leta 1929, medtem ko je ruska v primeri z letom 1929 narasla za 139 odstotkov. Dalje je rekel Molotov, da je Rusija pridela z zlata v zadnjih štirih letih šestkrat povečala, dolgovi pa so bili znižani za tri četrtine.

Otvoritvene seje kongresa so se udeležili inozemski diplomatski zastopniki, med njimi tudi ameriški poslanikov namestnikov John C. Wiley.

HELENA SE BO POBOTALA

Rim, Italija, 28. januarja. — Bivša romunska kraljica Helena se bo najbrže pobotala s kraljem Karolom in se bo vrnila na Romunsko kot kraljica.

BIVŠI TOVARIŠ MU JE OČITAL
PODLOST IN UMAZANOST

LONDON, Anglija, 29. januarja. — Angleška častljiva poslanska zbornica je bila priča najsilovitejšega napada na kakega ministra v zgodovini angleškega parlamentarizma, ki je prišlo do razprave o državni pomoči brezposelnim.

PRIZNALA
UMOR SVOJEGA
MOŽA

73 let stara vdova je priznala umor svojega moža. — Strup je prodajala tudi drugim.

Budimpešta, Madžarska, 29. januarja. — V Debreczinu se je pričela sodnijska obravnava proti sedmim ženam in šestim možem, ki so obdolženi, da so zastupili 16 svojih sorodnikov in celo otroke, sestre in matere. Ta slučaj je sličen slučaju iz leta 1931.

Središče celega procesa je 73 let stara Julijana Nagy iz Szolnoka. Obdolžena je, da je z mušjega papirja dobila arzenik in ko je z njim zastupila nekaj ljudi svoje družine, je strup tudi prodajala. Na sebi ima črno bleko in črno ruto na glavi ter neprestano premika ustnice v molitvi, da je bolj podobna predsednici kake cerkvene bratovščine kot pa zločinki.

Kot pravi obtožnica, je Julijana Nagy zastupila ženo svojega gospodarja, ko pa se je pozneje z njim poročila, je zastupila še njega, njegovega brata in svojo pastorko. Do tega zločina je njo in druge so obtožence zapeljala želja po pridobitvi več akrov zemlje.

Njena sorodnica, Valentina Nagy, je izpovedala: "Priznam, da sem zastupila svojega moža, ki je bil bolan, s strupom, ki mi ga je dala Julijana Nagy".

Pri teh besedah je glavna obtožnica skočila na noge in zakričala:

"Ti zver! Ali me hočeš videti viseti?"

S stisnjenimi pestmi je skočila proti priči, toda pazniki so jo potisnili na stol.

RESNO SVARILLO JAPONSKI

Tokio, Japonska, 29. jan. — Japonski mornariški minister admiral Mineo Osumi je opozoril parlament, da bo morala Japonska ne glede na velike izdatke graditi bojne ladje, ako neka "gotova sila" prične graditi svoje ladje.

"V slučaju", je rekel Osumi, "da prične neka gotova sila graditi bojne ladje, mora biti japonski narod pripravljen, da prinese svoje osebne žrtve, da bo imela Japonska slično mornarico".

Admiral Osumi je zahteval \$250,000,000 za nove bojne la-

Poslanec neodvisne delavske stranke George Buchanan, ki je bil nekdanji dober prijatelj ministrskega predsednika Ramsey MacDonalda, dokler je bil še socialist, je zaradi nezadostne državne podpore ostro obsojal MacDonalda. Ministrskega predsednika ni bilo v zbornici, ko je Buchanan govoril:

"Ničesar ne borem reči proti delavskemu ministru, ker je sin Lorda Derbyja in je bil rojen v drugih okoliščinah. Toda ministrski predsednik je zrastle do moči na penjih revnega naroda. Navadno se je boril za brezposelne, sedaj pa, ko si je nabral bogastva in moči, nima poguma, da bi bil v tej zbornici, kadar razpravljamo o človeških zadevah.

Kje so njegovi tovariši torijji? Tudi njim se ne zdi vredno biti tukaj, toda, če bi debatirali o orožju, bi bila zbornica polna.

"Ministrski predsednik je bahač in še slabši kot to. Je svinja. Je podel, umazan pes, katerega bi bilo treba pretpeti z bičem in ga vreči iz javnega življenja.

"Ministrski predsednik je načelnik vlade, ki dela take stvari mojemu narodu. Ve, kaj dela vlada, toda je prebojazljiv, da bi prišel tu-sem. Toda enkrat bo dobil, kar zasluži. Mogoče se bo sedaj izmuznil in morebiti bo kmalu umrl, toda kmonečno ga bodo po pravici preklinjali milijoni dostojnih in poštenih duš, ki v nočeh te zime trpe, da nikdo ne more popisati".

V zbornici, ki je bila skoro prazna, ni bilo niti protestov, niti odobravanja.

Med popoldansko sejo je prišlo na galerijo nekaj komunističnih žena, ki so kričale:

"Ta vlada je fašistična in ravno tako slaba kot nemška ali italijanska".

Policija jih je nato vrgla na ulico.

ZA KAZEN MORA HODITI

Alexandria, Ind, 28. jan. — 16 let stari Edward Foster je bil obsojen, ker je okradel neko trgovino, na 60 dni zapora, ali pa mora skozi 60 dni vsak dan prehoditi 12 milj dolgo pot iz Alexandrije v Anderson in nazaj.

Foster si je izbral za kazeno hojo, na kateri pa mora nositi s seboj tudi breme 20 funtov, kolikor je tehtalo ukradeno blago.

dje, katere hoče Japonska zgraditi v soglasju z odpovedano washingtonsko mornariško pogodbo.

Glas Naroda

Slovenic Publishing Company (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Table with subscription rates for various durations and locations like New York and elsewhere.

Advertisement on Agreement. Glas Naroda is published every day except Sundays and holidays.

MUSSOLINIJEVA SREDSTVA PROTI NEZAPOSLENOSTI

Navzlic vsem vladnim in Mussolinijevim prizadevanjem se ni posrečilo zmanjšati števila nezaposlenih v Italiji.

Uradna statistika pravi, da je v Italiji devetstotisoč oseb brez dela in zasluzka, najbrz jih je pa dosti nad en milijon.

Delovni čas v Italiji je znašal osemindeset ur na teden, kar so se pa vrste nezaposlenih neoprestano večale, je odredila vlada, naj bodo delavci zaposleni le po štiri-deset ur na teden.

Človek bi nič ne rekel, če bi delavec ob skrajšanem delovnem času istotoliko zaslužil, toda zaslužil bo osemnajst odstotkov manj.

Da se družinskim očetom nekoliko pomaga, je Mussolini odredil, da mora vsak samski delavec odšteti pet odstotkov svoje plače. Ta denar je za podporo tistim delavcem, ki imajo velike družine.

Bolj pametno bi bilo, če bi v ta namen vlada delodajalcem nekoliko pristrigla dobičke.

Tega pa seveda ni storila, kajti vrana ne izkljuje vrani oči.

SENATOR HUEY LONG

Kar se je smatralo za skoro nemogoče, se je zgodilo. V Ameriki se je pojavil diktator. Ne diktira sicer vsen. Združenim državam, toda v državi Louisiani je neomejen gospodar.

Kar reče senator Huey Long, to se zgodi. Governer je njegov ponižni služabnik. Narodna garda in policija smeta le njega ubogati. Gorje mu, kdor bi se drznil križati njegove načrte.

Odkar se mu je zazdelo, da kujejo njegovi nasprotniki zaroto proti njemu, ga vedno straži petindvajset do zob oboroženih miličarjev.

V državi Louisiani ne prizna nikomur drugemu nobene veljave kot edinole samemu sebi.

Nedavno se je spraval nad Standard Oil Company. Po njegovem naročilu je državna zakonodaja naložila na produkte te družbe silno velik davek.

Standard Oil Company je pa enostavno zaprla svoje naprave, vsled česar je izgubilo delo na tisoče delavcev.

Senator Long si je vbil v glavo, da mu sedaj ti nezaposleni strežejo po življenju.

Governerju je zapovedal mobilizirati milico in proglasiti v državi nekakšno obsedno stanje.

Vse to pa ni dosti zaleglo. Duh odpora proti Huey Longu se bolj in bolj širi.

Vse kaže, da so ure njegovega diktatorstva že štete.

DVA TIPIČNA BOLJŠEVIŠKA VODITELJA

Umor Kirova je imel za rusko javnost strahovite posledice. Pokazalo se je, da je institucija množstvenega terorja še vedno ena izmed temeljnih uredb sovjetskega kazenskega prestopka. Sto in sedemnajst ljudi je bilo kratkim potom ustreljenih in ta nagli sod ne najde v očeh civiliziranega sveta opravičbe, čeprav sovjetska uradna izjava zatrjuje, da je bila pri vseh ustreljenih izvršena podrobna preiskava, ki je ugotovila nedvomno krivdo, in da zato ruskega pravosodja ne zadeva nikak očitek.

Kljub temu pa ima ta obžalovanja vredni dogodek vendar neko dobro stran, kajti kaže, da je na Ruskem le prodor prepričan, da je treba izvesti neko "čistko" med poglavarji komunizma in da je treba z vodstva odstraniti pred vsem židovski živelj. Rusi uvidevajo, da so jim danes Židje samo v napoto, čeprav so jim bili nujno potrebni v prvih dneh revolucije. Židje pri vseh svojih sposobnostih niso za vztrajno delo, kjer se uspeh pokaže šele čez daljši čas. Njihov temperament jih zavaja v nepotrepljivost in neučakano, da hočejo takoj videti učinek svojega "mesijanstva".

Tako je bilo s Trockim, ki je hotel na vsak način stranko obdržati v večni revoluciji in je videl v Rusiji samo razsadnik za komunistične prevratne ideje; ista je s Kamenevom in Zinovjevom, ki sta zopet skušala napraviti zmedo in perpetuirati vretje. Kakor pa vse kaže, današnjim Rusom ni več dosti za mesijansko vlogo svetovne revolucije. Oni hočejo živeti in delati na sedanjih osnovah ter dopustiti prirodnemu razvoju, da napravi svoje delo.

Med poglavarji komunizma je nedvomno mnogo osebnosti, ki so prežete z vero v edino zveličavni pomen komunizma. Poleg Lenina, Kalinina, Buharina, Molotova, Vorosilova, Budjonega in drugih, o katerih je znano, da niso iskali osebni koristi, imamo vrsto mož, ki so pravo nasprotje teh ruskih ljudi. Lov za dobičkom je znaša lastnost židovskega življa in Zinovjev ter Kamenev sta prava zastopnika svojega plemena.

Žid Radomyšlski si je nadel staro rusko plemiško ime, da je pred rusko javnostjo prikrikl svoje, ruskemu narodu vedno nesimpatično poreklo. Kot tipični karikatist revolucije se je pojavljal v ospredju vselej, kadar je bilo treba zbuditi strasti in najnižje instinkte množice. Mojstrovina te vrste je bil pokolj 800 nedolžnih ruskih ljudi, ki so morali pasti leta 1918, po umoru Žida Urikega. Organizator te moritve je bil Zinovjev. Isti Zinovjev si je zaslužil priznanje boljševikov s pozivom petrograjskim delavcem, naj se polaste 600 garnitur perila carja Nikolaja in dodal frazo, da naj "delavci dokažejo da znajo nositi fi-

no pefilo ravno tako kakor car Nikolaj". Njegova borba z epidemijo legarja je znana. Dovršena pa je bila z uspehom, ko je pomrlo vse, kar je bilo v Petrogrdadu okuženega, in ko je kuga po prirodnem razvoju izgubila svojo moč ter je tudi severni mraz storil svoje za-zatrtje legarja. Slavo pa je po-žel Zinovjev.

Oktober meseca 1918 je bil Zinovjev poslan v Nemčijo, kjer je nemško delavstvo hujskal na teror: "Ne bodite mehkega srca. Interesi revolucije stoje nad prelito krvjo. Maščujte se za svoje ponižanje, ne štedite nikogar, vaša dolžnost je, da se poslužite najbrezobzirnejšega terorja". Nemška vlada je seveda ročno izgnala židovskega evangelista in apostola prelivanja krvi.

Značilno je, da se je krvava osvetoželjnost Zinovjeva zbudila šele po boljševškem prevratu, ki je bil zanj veliko iznenadenje. Ves čas bojev se je držal daleč stran. Njegovi sodrugi označujejo njegovo vedenje kot strahopetnost najvišje mere. Po zmagi boljševikov pa je takoj začutil v sebi junaka. Ko se je boljševiška vlada preselila iz Petrograda v Moskvo, je dobil nalogo, da organizira začetke vlade in uprave. Napravil pa je tako zmedo, da so ga morali takoj odstraniti. Preselil se je v kominterno, od koder je pridikal svetovno revolucijo. A tudi tu ni imel uspeha.

Ko se je po smrti Lenina vnel boj za njegovo nasledstvo, je bil zopet Zinovjev oni, ki je onemogočil Trockega z očitkom, da je manjševič in da ustvarja v stranki svojo frakcijo. Braunstein-Troeki pa je podlegel v tem boju, čez dve leti pa je bil tudi Zinovjev izključen iz stranke in mu je bila odvzeta vsa moč — zaradi istega pregreška. Pa se je spokoril in pisaril Stalinu skesan pisma. Zopet so ga sprejeli v stranko, pa so ga morali leta 1932 ponovno izključiti, to pot skupno s Kamenevom. Po kratki dobi je znova nastopil spokorniško pot; pri tem se je prav plazil pred Stalinom. Odpustili so mu, toda zdaj je menda izločen za vedno.

Slični tip židovskega kariatista predstavlja Kamenev. On je sin židovskega zdravnika Rosenfelda v Tiflisu. Svoj čas je bil velopomembna osebnost v stranki. Oktobrskega prevrata pa se je tako ustrašil, da je par dni pred izbruhom pisal vodstvu komunist. stranke, da se ne strinja z njeno politiko in da je proti revoluciji. Ko pa se je boljševizem obdržal, je postal tudi Kamenev trden in neustrašen boljševič. Za Leninove boleznij je bil zastopnik voditelja komunizma in to mu je prineslo velik ugled, dasi je mož čisto povprečen prikazen. V tem času si je usvojil manire carskih plemičev. Rekviriral je carske kočnje in kočije ter se kakor ime-

NEWYORŠKI PABERKI

Smilijo se mi tisti, ki so sovražniki zime! Newyorški listi so poročali, da takega snega danes pa že solnce objema mrzlo zimsko naravo. Na Osmi cesti smo kurili noč in dan, pa so vseeno zamrznile vse vodovodne cevi na prednji strani. V Slovenskem Narodnem Domu v Brooklynu so pa tako kurili, da jim je peč razneslo in bodo morali kupiti novo. Pri obeh nesrečah pa — hvala Bogu! — ni bilo nobenih človeških žrtev.

Mr. Avgust Jakopič je bil zadnji teden v Danbury, Conn. in pravi, da tam ljudje tri dni niso mogli iz hiš, tak sneg so imeli. Še sreča, da se je mogel vrniti nazaj v New York.

Omenjal sem že nekoč, da imamo Slovenci zelo radi dramatične igre in nihče ne reče, da to ni res. Zadnji nedeljo je imelo društvo "Bled" svojo igro na Osmi cesti in z vseh krajev je privrelo toliko ljudi, da je bila dvorana nabasana. Noben sneg jih ni ustavil, da ne bi bili prišli gledat zanimive šaloigro. Igra je bila posebno koristna za bolne ljudi, ker se je vsak lahko pošteno nasmejal. Nobenemu ni bilo žal, da je po snegu pritalav na Osmo cesto, ker smeh je, kakor trdijo, zdravilo za zmučene ljudi. Razum vsega tega so pa vsakemu ugajale kino-slike, ki predstavljajo Domžale. Preskrbel je ta užitek Mr. Fr. Vojska. Vse priznanje gre režiserju Mr. John Ručigaju in spretnosti in izvežbanosti naših igralcev in igralke, da so mogli pokazati nekaj dovršene navzlic kratkem času pripravljanja.

Da je društvo "Bled" tokrat oglašalo prireditev za polšesto uro, začeli pa so deset

minut pred sedmo, je tudi nekaj novega med nami. Udomačila se je namreč v naši naselbini razvada in se utrdila v ljudeh, da so prihajali k igram ob osmih, ako je bila napovedana za šesto uro. To je bila, jaz tako mislim, ena največjih zanikernosti, in upam, da se bode tako občinstvo kakor tudi sodalci pri igrah in prireditvah sploh kmalu oklenili prave navade, ki se imenuje "točnost". Vzrok je v tem največkrat, da igralci ali pevci ne morejo pravočasno začeti, ker bi polovica ljudi igre ne videla. To je res! Ali kaj pa tista polovica, ki mora zaradi druge polovice, ki se ni prišla, toliko časa čakati, da je že vsega naveličana, predno se igra začne. Torej se lahko vsi prepričate, da je edina pot za obojestransko zadovoljnost in pravico, da se začenja vsakokrat točno! Naj mo to "New Deal" vseh naših prireditev!

Ali ste že kaj pogrnutili, da je v New Yorku zadnjih par mesecev polno petindvajsetletnic? To pomenja, da so se Slovenci pred 25 leti najbolj ženi in ustanavljali društva. Zadnji teden sta tudi Mr. in Mrs. Anton Crnkovič iz Ridge-wooda praznovala svojo petindvajsetletnico poroke. Bog ju živi! Kakor sta mi povedali Mrs. Pire in Miss Tončka Juvan, se že dolgo nista tako napesali. Vsi svatje so se zbrali doli v kleti. Dobra ideja, ker jim ni bilo treba veliko hoditi!

Pri slammikariji in klobučariji je prišlo zadnji čas zopet do nesporazuma med gospodarji in delavstvom. Kakor sem zvedel, je sedaj vse poravnano. Dela je več in plačo so nekaj zvišali.

Zadnji teden sem pomotoma poročal, da si je eden mojih malih pevcev, Frank Voje, zlomil nogo. Ker sta si oba brata tako podobna drug drugemu kakor dva krajcarja, sem zamenjal Franka s Stanleyjem. Stanley se je ponosrečil, ko se je drsal po ulici s roller skates. Sedaj ima nogo v gipsu najmanj do maja; po sobi hodi z bergljami.

V soboto zvečer sem se ustavil v Slovenskem Narodnem Domu v Brooklynu, kjer sem se udeležil lepo uspelega družabnega večera društva "Marije Pomagaj".

10. februarja ima "Društvo Najsvetejšega Imena" svojo redno mesečno sejo, ki se vrši odslej vsako drugo nedeljo v mesecu.

Jerry W. Koprivšek, Jr.

Peter Zgaga

Ameriški senat je odglasoval, da naj se Amerika ne priključi svetovnemu razsodišču. Amerika se pač smatra za dovolj močno, da bo svojo roko uravnala vsa morebitna nesoglasja s svojimi bližnjimi in daljnimi sosedomi.

Svetovno razsodišče je sicer precej splošna in kreditna ustanova, navzlic svojem vplivu pa ne more uravnati niti spora med Bolivijo in Paragvajem.

Najbolj značilna stvar, ki sem jo večerj čital, je bilo poročilo nekega japonskega uradnika, ki je na vprašanje, čemu se bijejo mančukvanske in mandžurske obmejne straže, takole odgovoril:

— Zato se bijejo, ker nimajo pravih zemljevidov. Mančukvanski zemljevidi kažejo tako, mandžurski pa drugače. Zemljevidi so vsraga krivi.

Odgovor je navidez presenetljiv, če pa človek dobro in prav premisli, japonski uradnik ni mogel bolje odgovoriti.

Da, napačni zemljevidi so krivi vseh vojn, bojev in spopadov.

Vsak narod ima svoje zemljevide, vsaka država ima svoje.

Niso vsi risani na papir; mnogo meja sta začrtala pamet in srec.

In ko bo enkrat ustvarjen enoten zemljevid, s katerim bodo vsi ljudje zadovoljni, bo napočila zlata doba trajnega miru.

Dotlej je pa še daleč, daleč.

— Salamensko srečo imam pri ženskah — je vzkliznil pečlar. — Dosedaj me ni še nobena marala.

Pogovarjali so se o zdravju in kako je mogoče doseči visoko starost.

Zdravniki so spregovorili svoje, in stari ljudje so svoje povedali.

Zadnji se je oglašil najstarejši, ki je bil star že nad devetdeset let.

— Verjemite mi, da visoka starost ni nič kaj prijetna — je rekel — toda po mojem mnenju je visoka starost edino sredstvo, da človek dolgo živi.

Marsikateri moški pade pred bogato nevesto na kolena v edinemu namenu, da bi mu na noge pomagala.

Včeraj so privedli v Združene države jugoslovanskega kapetana Ivana Puderžaja.

Drugače ga niso mogli spraviti iz Avstrije, kjer je bil zaprt, kot pod pretvezo, da je bil ob istem času z dvema ženskama poročen.

Newyorška policija ga bo marsikaj vprašala glede njegove druge žene, odvetnice Tufversnove, ki je brez sledu izginila.

Nekateri domnevajo, da je predlanski, ko je odpotoval iz New Yorka v domovino, vzel s seboj na parnik njeno truplo.

V velikem črnem kovčegu se menda še sedaj poznajo neki čudni madeži.

Newyorška policija ima haje dokaze, da je Puderžaj dan pred odhodom kupil v New Yorku za deset dolarjev klinj za varnostno britev.

Res je, da se možak morda vsak dan brije, toda za deset dolarjev klinj bi bilo celo kralju Matjažu preveč.

Policija je radovedna, kaj je z njimi počel.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. V sled naših dolgoletnih skušnjav vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

POVORKA RUSKIH DELAVCEV

Ob obletnici ruske revolucije so vprizorili delavci v Moskvi velike parade. Na sliki vidite skupino delavcev iz tovarne Kaganovič, ki izdeluje avtomobilske obroče.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

Table with exchange rates for Jugoslavija and Italija, listing amounts in dollars and pounds.

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljtemo še boljše pogoje.

Table with exchange rates for Izplačila v Ameriških dolarjih, listing amounts in dollars and pounds.

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Najna nakazila izvršujemo po Časlo Letter za prisiljajino \$1.-.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ANATOLE FRANCE:

SIGNORA CHIARA

Profesor Giacomo Tedeschi iz Neapolja je bil praktični zdravnik, znamenit v svojem mestu. Njegov dom, močno dišeča lekarna, je stal blizu "Incoronata" in često so ga posejali vseh vrst ljudje, zlasti pa lepa dekleta, ki so prodajala na nabrežju Santa Lucia "frutti di mare".

Prodajal je rad zdravila proti vsem boleznim, ni se branil izdreti vam gnil zob, znal je imenitno sešiti razrezano kožo junakov noža drugi dan po zeganju in govoril je v narečju obale, pomešanem s šolsko latinščino, da bi vtil poguma svojim pacientom, zleknenim v najobsežnejšem, najbolj hromem in najbolj škripajočem naslanjaču vesoljstva. Profesor Tedeschi je bil moč neznanne postave, polnega obraza, majhnih zelenih oči in dolgega nosu, ki se je nagibal nad kriva usta. Njegova zaokrožena ramena, konicast trebuh in tanke, dolge noge so spominjale na antične komike.

Giacomo se je oženil že pri leten z mlado Chiaro Mammiervo, hčerko starega galejnika, zelo uglednega in spoštovanega v vsem Neaplju, ki je bil postal pek na Borgo di Santo, poteril je pa umrl in vse mesto je jokalo za njim. Lepota signore Chiare je dozorevala na solncu, ki zlati grozdje v Torre in sorrentske pomaranče, in razvila se je v bogato cvetoče razkošje.

Profesor Giacomo Tedeschi je trdno veroval, da je njegova žena enako krepostna, kakor je bila lepa. Poleg tega je vedel, kako močno je razvit v rodlih razbojnikov čut za žensko krepkost. Toda bil je zdravnik in zato mu niso bile neznanne izkušnje in slabosti, ki jim podlega krehka ženska narava. In začutil je nekakšen nemir in strah, odkar se je bil Aseanio Ranieri iz Milana, damski krojač, stanujoč na trgu dei Martiri, navadil zahajati k njemu v goste. Aseanio je bil mlad, lep in vedno nasmejan.

Hčerka junaškega bandita in pozneje domoljubnega peka, je bila predobra Napolitanka, da

bi mogla pozabiti na svoje dolžnosti in se spečati z nekakšnim priseljenim Milancem. Vendar je pa Aseanio zelo rad zahajal k njim, posebno če ni bilo zdravnika doma in signora Chiara ga je rada sprejemala brez prič.

Nekega dne, ko se je profesor vrnil prej, nego sta ga pričakovala, je zasačil Aseania pri Chiarinih nogah. In dočim je odhajala Chiara s korakom užaljene boginje, je vstajal Aseanio počasi in težko, ko da je strl.

Giacomo Tedeschi je stopil na videz ves v skrbeh k njemu, rekoč:

— Dragi prijatelj, vidim, da ste bolni. Prav ste storili, da ste prišli k meni... Sem zdravnik in požrtvovalno se posvečam lajšanju človeškega trpljenja. Bolni ste, nikar ne tajite. Vaš obraz je kakor v ognju... da... saj kar gorite... Glava vas boli, kaj ne? Gotovo vas strašno glava boli. Ste me dolgo čakali?

Tako govorec je potiskal kot sabinski bivol močni starec Aseania v svojo ordinacijsko sobo in tam ga je prisilil, da je sedel v sloviti naslanjač, preko katerega je bilo skočilo štideset let neapoljskih boleznin.

S kolenom je držal v naslanjaču sključnega Aseania in nadaljeval:

— Zdaj vidim, kaj vam je. Zob vas boli. Odtod torej vaš glavobol. Gotovo vas zob hudo boli.

In bliskovito je potegnil iz svojega ročnega kovčega klešče, odprl Aseaniu nasilno usta in mu izdrl zdrav zob.

"GLAS NARODA"
zopet pošljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošljamo.

Aseanio je zastokal, planil pokonci in zbehal kakor obseden. Spotoma je pljuval kri, ki mu je močno tekla iz čeljusti. Profesor Giacomo Tedeschi je pa klical za njim škodoželjno:

— Ah! Krasen zob, krasen! Prekrasen zob!

Iz Slovenije.

Nepojasnjena smrt sedlarskega pomočnika.

Ko je 15. januarja ob 8. opazila Rozalija Visjanova na Celovški cesti 47, da njenega 22. letnega sina iz prvega zakona Stanka Modra ni na izpregled, je v strahu stopila v njegovo sobo, odkoder ji je bušil nasproti oster vonj. Njen sin je nezavesten ležal v postelji, kraj njega na tleh pa je stala pločevinasta posoda z žarečim ogljem, iz katerega je prihajal goreči plin. Reševalci, ki so takoj prihitali na pomoč, so mladega fanta odpeljali proti bolnišnici, a jim je med vožnjo umrl. Šofer je obrnil voz proti Mestnemu domu, kjer je fanta pregledal mestni fizik dr. Rus, nato pa so ga odpeljali na dom. Kako je prišlo do smrti mladega simpatičnega pomočnika, ki je bil kot sedlarski pomočnik zaposlen v delavnici svojega očeta, še ni pojasnjeno. Da bi si sam končal življenje, je malo verjetno.

Zločin tihotapev v Pudoču.

Graničar Andjelkovič, ki so ga tihotapci napadli v Pudoču, ni podlegel hudim poškodbam. Po divjaškem napadu se je vlek 4 km daleč do karantle, kjer je obležal. Ponoči so poklicali k njemu zdravnika dr. Pušenjaka iz Cerknice. Zdravnik je ugotovil na ranjenem pretres možganov in hude rane na glavi, zadane od polena. Ko mu je dal injekcijo je ranjenec prišel k zavesti in izpregovoril nekaj besed. Zdravnik je odredil prevoz hudo poškodovanega graničarja v garnizijsko bolnico, kjer se

zdaj zdravi. Zaradi dogodka so bile izdane stroge varnostne odredbe ob vsej zapadni meji.

Za ubeglim tihotapecem Fr. Avseeem, ki je bil udeležen pri divjaškem napadu, ali pa je morda tudi sam poškodoval vojaka, še vedno ni sledu.

Nesrečna smrt na tračnicah.

Ko je obhodil železniški čuvaj progo med postajama Brezno-Vuhred in Dravski dolini, je naletel na nepričakovan prizor. Na progi je ležal človek v mirnem položaju ter nevedno spal. Čuvaj je skušal spečega prebuditi, ko se ga pa dotaknil, je prestršen odmaknil roko. Dozvedni zaspanec je bil v resnici mrtev. Na temenu mu je zijala 4 cm dolga in široka rana, iz katere so zevali krvaviljeni možgani, pod glavo pa je bila miaka strjene krvi. V mrtvecu je čuvaj prepoznal 22-letnega Andreja Navotnika, sina železniškega čuvaja. O najdbi so bili obveščeni postajni uradniki Petovarja, orožniki ter se je napofila na lice mesta komisija, sestavljena iz žel. uradnika Petovarja, orožniškega poveljnika Irgolčiča, orožnika Prčeca in progovnega nadzornika Pezdirja. Truplo so našli v legi, v katero ga je položil progovni čuvaj, da ga ne bi povozil zopet nov vlak, ker je prvotno ležalo čisto tik proge. Mladenec je našel smrt pod osebnim vlakom, ki vozi v Vuhreda proti Brezno ob 19.30. Preiskava je ugotovila, da je isti čuvaj, ki je sedaj našel truplo na progi, lansko spomlad našel pokojnega Navotnika po noči spati sredi proge. Takrat mu je rešil življenje, ker ga je še pravčasno prebudil in spravil z nevarnega mesta. Tudi sedaj je bil Navotnik vinjen, ko se je napotil v pozni noči sam proti hiši iz pristana ob Dravi, kjer se je izkrcal iz čolna v družbi treh tovarišev, s katerimi je pil na drugi strani Drave. Iz čolna se je podal domov, pri slovesu še dejal tovarišem, da ne ve, če se bodo še kdaj videli. Morda je hotel s tem napovedati svojo prostovoljno smrt, verjetneje pa je, da je tudi sedaj, kakor prvič spomladi, v njen sedel ob progi, ker ni mogel več naprej. Zadržal je sede ter prelišal bližanje vlaka. Lokomotiva ga je udarila v glavo ter mu zadala smrtonosno rano.

naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski časnik & Zdravnik dr. Avakov.

Cena
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO
\$2
Naročite ga pri —
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET

DVE SIROTI
Spisal A. D. ENNERY

263

Poleg tega se je pa še mračilo. In vitez je videl, kako noč polagoma razprostira svoja krila nad neizmerno ravnino in kako se izgublja gore na obzorju v temo.

Do tistega trenutka je popolnoma zaupal Wati-Powu. Njegovo odsotnost si je razlagal z vneemo in nepremagljivo željo, da bi se brez vitezovih vojakov spoprijel s sovražnikom.

In tako je sklenil povedati vse vojakom, da bi se lahko pomenili o tem, kaj bi kazalo storiti v danem položaju.

Vojakom je zapovedal, naj ostanejo zbrani okrog njega, Indijanci so pa hodili spredaj in tako so nadaljevali pot. In povedal je svojim vojakom, da je poglavar Indijancev nenadoma izginil in da ga to skrbi.

Vsi so se strinjali s tem, da je treba slediti Indijancem, ki so jih vodili.

Noben vojak ni bil za to, da bi se ustavil na stepi, čeprav so bili že vsi izčrpani.

Baš nasprotno. Vsi so pregledovali orožje, računajoč z možnostjo skorajšnjega spopada z neznanim sovragom.

Roger je prvi pregledal svoji pištoli in izboru karabinko, ki jo je bil kupil od Indijancev. To je bil plen, odvzet ubitemu angleškemu častniku. Ko jo je Roger prve dni pohoda preizkušal vpričo Wati-Powa, je bil slednji navdušen za vitezovo strelsko umetnost.

Opetovano je izjavil:

— Wati-Pow je zadovoljen: Francoz bledega obraza strelja kot poglavar Delawareov; zgrešil ne bo siouxskega psa, če ga dobi na muho.

Ta čas, ko se je Roger posvetoval z vojniki, je temna noč hitro legla nad krajino.

Na nebu je zamigljalo nebroj zvezd in hladni nočni vetrič je zamajal visoko travo prostrane stepe.

Vojaki so molče stopali naprej, prisluškujoč temu daljnemu, zamolkemu šumenju, podobnemu stokanju narave, ki se boji teme.

Vitez je stopal na čelu svoje čete, bil je na videz miren. Toda njegova roka ves čas ni izpustila kopita karabinke.

Tudi on je stopal molče, glavo polno mračnih misli, dušo polno zlih slutenj.

Trdno je bil sklenil paziti na zadnje tri Indijance, ki so bili še ostali pri njem.

Hodili so ponoči po tem prostranem morja visoke, bujne trave, ki so se za njim dvigale skalnate gore, polne nedostopnih čeri in prepado.

Ze od daleč se je lahko Roger prepričal o težavah in ovirah, ki so čakale njegovo četo na pohodu čez pogorje.

Od enega preostalih Indijancev je zvedel, da so Zelene gore še dalje in da se bodo videle šele z vrhov gora na obzorju.

V dolgih urah tega močnega pohoda so rojile vitezmu po glavi najrazličnejše misli.

Pomislil je, kaj bi se zgodilo, če bi jih še zadnji trije Indijanci nenadoma zapustili.

Najmračnejše misli so mu rojile po glavi. In ta mož, ki je bil že tolikokrat dokazal svoj pogum in vztrajnost, se je začel strašno bati nečesa neznanega.

Njegova previdnost je šla zdaj tako daleč, da je hodil Indijancem tik za petami boječ se, da bi ne zapustili njegove čete.

Če bi ne bil Wati-Pow pred odhodom tako zabičeval vojakom, naj molče, posebno ponoči, bil bil Roger takoj temeljito zaslisal vse tri Indijance.

Naenkrat se je pa trava močno zamajala. Obstal je in tudi vojaki so se ustavili. Takoj jim je namignil, naj ga tesneje obstopijo. Potem je pa zašepetal:

— Bodite mirni in stojte budno na straži.

Med vojaki je bilo več takih, ki bi bili dali končno že prednost boju s sovražnikom pred neprestanim strahom in mučno napetostjo.

Nekateri so se takoj ponudili, da pojdejo preiskat najbližjo okolico. Toda Roger jim je odgovoril, da bo pametneje, če ostanejo skupaj, da bi jih ne mogel sovražnik presenetiti.

— Po mojem mnenju bi se bilo treba obrniti na preostale Indijance, — je dejal nazadnje.

Po teh besedah se je obrnil, da bi vprašal Indijance, kaj pomeni tako močno valovanje trave.

Toda Indijancev ni bilo nikjer. Oziral se je na vse strani, toda o Indijancih ni bilo duha ne sluha.

Ni se mogel ubraniti zle slutnje, da so še zadnji trije spremljevalci pobegnili. Kljub temu se je pa premagal in zašepetal vojakom:

— Fantje, niti koraka naprej! Tu počakamo, da se vrnejo naši vodniki. Saj ne morejo biti daleč... Vem sicer, da imajo Indijanci mnogo tajnih znamenj, ki z njimi prikličejo svoje tovariše. Toda nobenega takega glasu nisem slišal, ki bi pričal, da so zadnji trije naši vodniki odšli, ker jih je klical poglavar. Mislim torej, da preiskujejo najbližjo okolico.

— Če bi bilo tako, gospod vitez, — se je oglasil najbližji vojak, — menim, da bi nas bili Indijanci opozorili, kaj nameravajo storiti. Nobenega dvoma ni, da bi nam bili poleg tega priporočili ostati tu, dokler se ne vrnejo...

Vojaki so tovariševim besedam pritrdili.

Roger je pa molče dvignil glavo in njegov pogled ni dopuščal nobenega dvoma več o nemiru, ki se ga je bil začel polaščati.

Vojak, ki je izrazil svoje mnenje, je bil mlad Parižan, vojak iz hrepenenja po pustolovščinah. Njegovemu sicer še mlademu obrazu so se že poznali sledovi burnega, pustolovskega življenja.

V četi je imel že svoj poseben položaj zaradi svoje hrabrosti v pomorski bitki na krovu "Foudroyanta", kjer se je boril zelo junaško.

Klicani so ga vedno le Gašper in tudi sam ni vedel kako se piše. Kot otrok se je klatil po pariških ulicah. Pozneje je pa prepotoval skoraj vso Francijo, tu in tam je malo delal, da ni trpel lakote, ali je pa nastopal kot potujoči komedijant; toda dolgo ni ostal nikjer, ker je pač hrepenel po Parizu, kamor se je vedno znova vračal.

Ko je ta pustolovec opazil, da je omajal poveljnikovo mnenje, je brž nadaljeval:

— Gospod vitez bo morda dovolil svojemu podrejenemu spoštljivo pripomniti, da so nastupili naši spremljevalci na cedilo.

Roger je molčal.

— V tem primeru, — je nadaljeval Gašper, — mislim, da nam preostaja samo eno: nadaljevati pot in pripraviti se, da se bomo branili do zadnje kaplje krvi, če bomo napadeni. Seveda bomo skušali doseči svoj cilj.

— Kaj hočete reči s tem? — je vprašal Roger strogo. Začeljal se je res že bati, da bi ne začeli tudi drugi vojaki izražati svojega mnenja. S tem bi bila omajana njegova avtoriteta in disciplina, ki brez nje poveljnik ne more voditi vojakov.

— Reči hočem, — je odgovoril dobrodušni Gašper, — da se ponujam za vodnika do korca poti. Saj vendar ne boste dvomili, gospod vitez, da bi Francoz in povrh še Parižan ne mogel dobro nadomestiti treh Indijancev... — Pripravljen sem prevzeti nalogo vodnika. Poti ne moremo zgrešiti, saj se vidi z vsakega gorskega grebena daleč naprej.

Roger je bil pripravljen sprejeti to ponudbo.

— Kaj mislite o tem predlogu? — je vprašal vojak.

— Strinjamo se z njim, — so odgovorili vojaki v en glas.

— Pa naj bo, — se je obrnil vitez h Gašperju.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

SLOVENSKO-AMERIKANSKI
KOLEDAR

ZA LETO 1935

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

14

Pred njima stoji visoka postava duhovnika; nad belim talarjem, čegar škapulir je bil obrobljen z vijoličastim vezanjem, visi na zlati verižici blesteč križ, ki ga je napol zakrivala brada; vijoličasta kapica mu pokriva teme; pod koščenim, ostro oblikovanim čelom štrle obrvi kot strehe nad očmi; toda obraz nima temnih potez; bil je moško resen, toda vendar ljil.

Gospod Šlutman se prikloni; kajti ta duhovnik je bil gospod Henrik pl. Inzing, proš iz Berchtesgadena.

— Reverendissime! — pravi gospod Šlutman in se zopet prikloni. — Ni konec, reverendissime, ni konec jeze in hudovanja! Človeku bi pošla sapa od jeze in žolča! Tukaj je zopet eno tako dekle —

— Sam sem slišal, — ga prekine gospod Henrik, pomigne oskrbniku, da stopi z njim k oknu ter mu tiho pravi v gladki latinščini: — Zdi se mi, da ste pregrobi z ljudmi, gospod oskrbnik. Samo pogledite si to revno stvarico, niti kapljice krvi nima in se trese po celem životu.

Rdeči obraz gospoda Šlutmana se napihne kot greben razjarjenega purana.

— Prosim, da pomislite v vsaj modrosti, reverendissime, — pravi v slabi latinščini, da se gospod Henrik komaj zdrži smeja, — prosim, da pomislite, da moramo ljudem kazati šibo. Drugače smo izgubljeni in osleparjeni vsako uro.

— Tudi jaz nimam rad napačne mehkože. Toda tudi strogoš je treba deliti do prave mere. — Gospod Henrik se z mirnim pogledom ozira na Gitli. Pod bleskom teh oči se strese kot pero trepetlike, stisne glavo med rame, kot bi se hotela napraviti tako majhno kot miška. Gospod Šlutman hoče govoriti, toda proš mu namigne, da naj molči ter pravi še vedno v latinskem jeziku: — Brat tega dekleta je solar Wolfrat? Poznam tega moža, ima neustrašeno, pogumno srce. Ko smo zadnjic bili na lovu pod skalnatimi stenami, je prinesel ranjenega kozoroga z vrtnčaste pečine, na katero ne bi nikdo drugi plezal. Poizvedite, gospod oskrbnik, ako je deklica govorila resnico. Ako moža ne zadene nikaka krivda, potem naj mu ho za to leto najemnina odpuščena. Če pa slišite, da je ta Wolfrat pijanec, ali pa igra na kocke, tedaj ga kaznujte z vsoto strogoš. Sedaj pa pošljite deklico domov in pokličite lovca!

Gospod Henrik se obrne k oknu, skozi katero je užival krasen razgled čez dolino in gore.

Plaho in boječ stoji Gitli ves čas; tuj jezik jo je zmedel še bolj in jo še bolj preplašil; njeno boječ poslušajoče uho je med nerazumljivimi besedami dvakrat vjelo ime njenega brata in pod grizočimi pretinjami, katere je izrekel gospod Šlutman, ubogo dekle ni mislilo ničesar drugega, kot da je bila med latinskim razgovorom razpravljana in sklenjena usoda in kazen njenega brata: plačati ali pa izgubiti službo in biti pognan iz hiše in posestva. Oči jo peko, toda ne more več jokati; njeno grlo ji davi bojazen, in ji je, kot bi okamenela na celem telesu stala in da ne more ganiti niti s prstom. Tudi se ne umakne za korak, ko gospod Šlutman sopeč, s temnordečim obrazom in vrtečimi se očmi skoči proti njej; samo njene od solz pomočene trepalnice se še bolj odpro in ustnice se ji tresejo.

— Sedaj pa proč! — vpije oskrbnik, ki se navzlic opominu ni hotel odpovedati svojemu dostojanstvu. — In povej svojemu bratu, če ne pride na Veliki ponedeljek, da pošljem k njemu hlapce.

Ker se Gitli še vedno ne gane, jo gospod Šlutman rahlo sune, četudi ni mislil resno; toda Gitli se vendarle ne zgane, kot bi kdo nad njeno glavo zavilite meč. Molče se obrne in gre proti vratom, korak za korakom. Ta poslovitev pa je za gospoda Šlutmana predolga, Gitli prime za roko, jo naglo potiska predse in ker latinska pridiga, ki jo je ravnokar prejel, njegove naklonjenosti do solarja Walfrata ni povečala, zato se ni mogel zdržati, da ne bi dekletu zabičal v ušesa: — In povej mu, da bom svojo šibo namočil v slano vodo, da bo boljše žvižgala. — Tega pa zopet ni mislil tako resno; kajti od tedaj gospod Šlutman še ni pretepel nobenega živega bitja, samo mrtve; namreč prejakene slanike, katere je bilo treba toli, da jim je bilo mogoče potegniti črno prekakeno kožo z rožnatega mesa.

Toda Gitli je gledala in poslušala z očmi in ušesi otroka, in kar je videla, je bila brezupna tema. Še en sunek in bila je skozi vrata.

Hajmo, ki je stražil pred vrati, kot jazbečar pred jazbečevo luknjo, ji naglo stopi nasproti.

— Ali si še opravila, Gitli? In ali si — Tedaj pa zagleda njen zmeden, objokani obraz in njene žalostne oči. In to mu gre do srca kot sunek z nožem.

— Gitli, kaj ti je?

Gitli žalostno stresa glavo ter se izvije iz njegovih rok.

— Gitli! — pravi in hoče steči za njo; tedaj pa zasliši iz pisarne oskrbnikov glas:

— Hajmo! Kje pa si? Gospod Henrik čaka!

6.

Ko pride Gitli na prosto, jo vsled blesteče solne svetlobe peko oč. In tako trudna je bila, tako izmučena po vseh udih, da se mora za nekaj časa nasloniti na zid. Nato pa se zopet vzravna, si z rokami obriše mokri obraz ter kot prepodena srna beži čez trg po samostanskem hribu navzdol ter razmišlja. — Ne! Zakaj bi že sedaj povedala bratu? Skrb mu hoče prihraniti do večera. Še vedno dovolj zgodaj bo izvedel, kaj mu preti.

Čez most steče na kolovoz, ki se je vlekel ob toku navzgor. Kmalu pride do ograjenega vrta, v čegar središču med slabotnim sadnim drevjem je stala majhna, siromašna hiša. Dve temi sobi. majhen prostor, ki je služil obenem za vežo in kuhinjo in majhna drvarnica — več z mahom prerasčena

skrilnata streha ni imela varovati pred viharjem in dežjem. Hiša z vrhom je bila samostanska, katero je imel solar Wolfrat Polzer že deset let v najemu. Njegov dom je bil v nižje bavarški vasi; kot petnajstletni deček je pobegnil z doma, iz ljubezni do železne čelade. Vojno rokodelstvo ga je pošteno premetavalo, od grada do grada, od mesta do mesta. Slednjic je bil v vojski sohnograškega nadškofa in se je pod zastavo Friderika Lepega boril v bitki pri Amfingu 28. septembra 1322. Nato se navalčil pobijanja in natikanja in se je vrnil domov. Nekaj let zatem je v uničujoči kugi, ki je po vsem pozigu in moritvi obiskala deželo, v enem dnevu izgubil očeta in mater. Tedaj mu slučaj pripelje na pot nekega solarja, ki je po naročilu oddaljenega samostana nabiral zdrave in močne ljudi za delo v solarni.

(Dalje prihodnjic.)

Razne vesti.

VELIKANOVA PLAČA

Big Čang je kitajski velikan in največja atrakcija v nekem cirkusu v Nankingu. Steje 24 let in meri v višino 225 cm. Sicer je njegova plača največja, kar jih dobivajo kitajski velikani, a vseeno se je moral te dni pri svojem delodajalcu oglasiti za povišek. "Vsaka para, ki jo prejmem, gre za to, da uteši moj glad. Kako naj pri tem hranim še svojo ženo in družino?" je dejal in delodajalec je pokazal razumevanje za njegove zahteve. Veliki Čang sne k vsakemu obedu samo kruha za več nego 4 kg, vmes pa pohrusta cele sladkorne trste. Pri takšnem gladu postane seveda kmalu vsaka plača premajhna.

ZRCALCE POVZROČILO AVTOMOBILSKO NESREČO

Na cesti med Brnom in Bisticco se je primerila v nenavadnih okoliščinah težka avtomobilska nesreča. Težak tovorni avto neke pivovarne, ki je bil naložen s polnimi sodi piva, je vrglo s tira in preden ga je mogel vozač na zaledelenih tleh dobiti v oblast, je zavozil v cestni jarek. Verige, ki so držale tovor, so se pretrgale in tucaj sodov se je skotalil na sosedno polje, naravnost čez vozača, ki ga je bilo tudi vrglo iz vozila. "Vsa rebra na desni strani mu je zlomilo, prav tako hrbtnico na treh mestih. Oba njegova sopotnika, neko mlado kontoristko in pivovarniškega delavca, so drobci raztreščene zaščitne šipe pred vozačevim sedežem hudo poškodovali. Vozač je umrl, še preden so prišli reševalci.

Preiskava je dognala, da sta nesrečo zakrivila dva paglavca, ki sta si preko ceste dajala svetlobne signale z žepnima zrcalcema. Takšen signal je za trenutek oslepil vozača in povzročil nesrečo!

VRANE IN NJIH ZAROD

Bog si ga vedi, zakaj oponašajo vranam, da ravnajo slabo s svojim zarodom? Resnica je namreč ta, da skrbijo zanj celo za ceno lastnega življenja. Če enega izmed staršev zadene smrt, drugi požrtvovalno vzreja mladiče. O neumnih pticah pravijo, da ne poznajo ljubezni do svojih mladičev, vrane pa gotovo niso neumne. O tem pripoveduje neki angleški posestnik zanimivo zgodbo.

Več let so vrane gnezdile v vejah nekega bresta na njegovem zemljišču. Neke pomladi pa so se obotavljale, da bi se spet naselile na tem drevesu. Imele so razburjeno zborovanje, kakršna so med vranami običajna, po tem zborovanju pa so pričele sistematično porirati stara gnezda in graditi nova na sosednem drevesu. Ne-

TISKARNA ZA 60 JEZIKOV

Državna tiskarna v Leninogradu ima med vsemi tiskarnami menda najbogatejšo zbirko črk. Pravkar je svoje zaloge tako izpopohila, da more tiskati vsako poljubno delo svetovne literature v 60 jezikih. Med temi 60 vrstami črk jih je več nego tretjina za jezike, ki jih Evropa komaj po imenu pozna.

Na ogromnem ozemlju Rusije govore jezike, ki so jim slovnice določili šele po svetovni vojni. Tudi ni čudno, da so med Rusi poliglotti, kakršnih na svetu ni dosti. Prav genij v tem pogledu je n. pr. ruski poslanik v Parizu Potemkin. Prej je bil profesor tujih jezikov v Moskvi. Kot poslanik v Ankari je zbudil ogromno začudenje, ko se je v šestih tednih igranje naučil turščine, ki je prej ni poznal. Turščina pa velja za enega najtežjih jezikov na svetu.

ZBIRKA zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIG JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI. V ZIMSKEM ČASU JIH BOSTE ČITALI Z UŽITKOM

ANDREJ HOFER	50c
BENEŠKA VEDEŽEVKA	35c
BELGRAJSKI BISEK	35c
ROBINZON	50c
ROBINZON (Velika izdaja)	60c
BOŽIČNI DAROVI	35c
BOJ IN ZMAGA	20c
CVETINA BOROGRajsKA	45c
KRANJSKA ČEBELICA (pesmi)	25c
CVETKE (pravilice za stare in mlade)	30c
ELIZABETA, HČI SIBIJSKEGA JETNIKA	35c
FRAN BARON TRENK	35c
RIDEČA IN BELA VRTNICA	30c
MARKO SENJANIN, SLOVENSKE ROBINSON	75c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM	30c
FRA DIAVOLO	50c
SUEŠKI INVALID	35c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA	25c
DEVICA ORLEANSKA	50c
DEDEK JE PRAVIL (pravilice)	40c
SISTO IN SIESTO (povest oz Abrucev)	30c
SVETA NOTBURGA	35c
STEZOSLEDEK	30c
HEDVIKA, BANDITOVA NEVESTA	40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke)	30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji)	30c
KRALJEVIČ IN BERAČ	30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gora)	30c
KAM SE JE MAKARU SANJALO	25c
MARON, krščanski deček iz Libanona	25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije	40c
METVI GOSTAČ	35c
MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain)	70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meška)	25c
NA RAZLIČNIH POTH	40c
SVETA NOČ (pripovedke)	30c
TRI INDIJANSKE POVESTI	30c
TURKI PRED DUNAJEM	30c
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trda vez)	1. zv. \$1.30; II. zv. \$1.40; III. zv. \$1.50
	SKUPAJ \$3.75
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami)	\$1.00
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA	60c
ZLATO KOPI (povest iz Alaske)	25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPovedKE (dva dela)	I. del 40c II. del 40c
NA INDIJSKIH OTOKIH	50c
PABERKI IZ ROŽA	25c
PARIŠKI ZLATAR	35c
POŽIGALEC	25c
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKE MLADINO	3 zvezki po 50c
PRETI BOŽI	30c
PRAPREČANOVE ZGODBE	35c
POVODENJ (spisal Kristof Šmit)	30c
PIRHI (spisal Kristof Šmit)	30c
PRAVILICE IN PRIPovedKE ZA MLADINO	I. zv. 40c II. zv. 40c
LJUDEVIT HRSTAR, POZNAVA BOGA (spisal Kristof Šmit)	30c
PRAŠKI JUDEK	25c
ZERANI SPISI ZA MLADINO (deset povesti, spisal Engelbert Gangl)	50c
PATRIA (povest iz irske zgodovine)	30c
POSLEDNJI MOHIKANEC	30c

Naročite jih pri:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street : : New York, N. Y.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
316 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJABNILA ZA POTOVANJE

Iz Jugoslavije.

V grobnici svojega očeta je prebival 17 let.

Starejši ljudje iz Vukovarja se še dobro spominjajo na ugledno Paničevo trgovino. Pravi, da je bila to nekaj zelo bogata in srečna hiša. Zaidnji potomec te rodbine je 75-letni Vlada Panič, ki ima za seboj burno in tragično življenje. Vlada je bil edini sin in bogati starši so ga zelo razvadili. Oprijeti se ni hotel niti študij, niti očetovih poslov. Mnogo je potoval po svetu, bival pa je tudi nekaj let v Ameriki ter napravil pri tem veliko premoženje. Ko je nekaj let pred vojno njegov oče umrl, je bil sin daleč v tujini. Stari Panič je bil vnet član pravoslavne cerkvene občine v Vukovaru in je tej ustanovi zapustil vse svoje premoženje z določilom, naj gotovo vsoto shrani za njegovega sina in naj mu potem še do konec izplačuje po eno zlato krono na dan. Sin je kmalu dvignil in tudi zapravljal pri cerkveni občini deponirano veliko vsoto, med vojno pa mu je propadla tudi dnevna zlata krona, ker je cerkvena občina izgubila vse svoje premoženje. Vse, kar je ostalo od nekdanje bogatije, je bila velika zidana kapela z grobnico, ki jo je dal zgraditi stari Panič že precej let pred svojo smrtjo.

V tej kapelici se je po burnem in razsipnem življenju naselil na stara leta zadnji potomec Paničeve rodbine Bedni starec je prebival v očetovi grobnici polnih 17 let. Sedaj je oslepel in ohromel in ga je občina prevzela v svoje skrbstvo.

Sin vojvode Mišiča kmetovalec v Južni Srbiji.

"Južni zadrugar" glasilo Zveze agrarnih združenj Južne Srbije, navaja večkrat v svojih poročilih delovanje svoje ga odličnega člana, Vojislava Mišiča, sin pokojnega vojvode Mišiča. Te dni pa je to združeno glasilo objavilo tudi vest, da je bil Vojislav Mišič po preureditvi občin v Južni Srbiji izvoljen za predsednika združenih občin Petrovec in Bunarika. Pri volitvah je dobil 830 glasov, njegov tekmeec pa samo 143. Nova petrovaška občina ima sedaj preko 5000 prebivalcev.

Sin slavnega vojvode obdeluje v naselbini Aleksandrovo zemljo kakor vsi drugi naseljenci. Popolnoma se je posvetil napredku Južne Srbije. Vojislav Mišič je študiral agronomijo v Angliji. Zanj so skrbeli med študijami angleški dostojanstveniki, ki so hoteli na ta način izraziti spoštovanje do zavezniške Srbije in do njegovega pokojnega očeta. V prvih povojnih letih pa je mladi Mišič zapustil študije ter se naselil v tedaj komaj ustanovljeni južno-srbski koloniji kot kmetovalec.

OPICA RAZTRGALA OTROKA

Iz Magdeburga poročajo, da se je v okolici zgodila huda nesreča. Proti Magdeburgu se je pomikala skupina ciganov, ki so imeli s seboj veliko opico. Bila je privezana za voz. Nena doma je strgala verigo in planila na malega otroka. Opica je otroka raztrgala pred očmi matere.

SHIPPING NEWS

2. februarja: Champlain v Havre
- Rex v Genova
6. februarja: Olympic v Cherbourg
9. februarja: Bremen v Bremen
- lle de France v Havre
13. februarja: Conte di Savoia v Genova
14. februarja: Washington v Havre
15. februarja: Renania v Cherbourg
21. februarja: Sturnia v Trst
22. februarja: Europa v Bremen
- Olympic v Cherbourg
23. februarja: Champlain v Havre
27. februarja: Manhattan v Havre
- Rex v Genova
1. marca: Majestic v Cherbourg
2. marca: lle de France v Havre
6. marca: Albert Ballin v Hamburg
- President Harding v Havre
8. marca: Renania v Cherbourg
- Bremen v Bremen
- Westerland v Havre
9. marca: Paris v Havre
- Roma v Genova
13. marca: Deutshland v Hamburg
- Washington v Havre
15. marca: Olympic v Cherbourg
16. marca: Champlain v Havre
- Conte di Savoia v Genova
20. marca: Hamburg v Hamburg
- Veednam v Boulogne
- Pres. Roosevelt v Havre
22. marca: Penland v Havre
- Majestic v Cherbourg
23. marca: lle de France v Havre
27. marca: New York v Hamburg
- Sturnia v Trst
- Manhattan v Havre
29. marca: Renania v Cherbourg
- Bremen v Bremen
30. marca: Paris v Havre
- Stuttgart v Hamburg
- Rex v Genova

MECHANIZACIJA VOJNE

Po neki angleški statistiki je od l. 1914. do danes odstotek pešev, ki pridejo v poštev za boj iz bližine, padel od 74 na 58. 42 odst. pešev streme danes mehaniziranemu orožju. — L. 1914. je znašal delež brzo-strelnih pušk 7.7 odst., danes 47 odst., delež strojne je zrasel od 2.8 odst. na 132 odst. L. 1914. pelota ni imela možnarjev, ker še ni bilo tankov, danes ima že 8.6 odst. težke artiljerije v razmerju z številom pušk. Število inženjerjev v vojni službi se je v primeri z leta 1914. dvignilo za 470 odstotkov.

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1935
Cena 25c
s poštnino vred.

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.